בנק ישראל

לכבוד

הפיקוח על הבנקים מדיניות והסדרה

תל-אביב, כייא בכסלו, תשסייט 18 בדצמבר, 2008 106-הס

גב׳ איילין טולדנו – יו״ר ועדת הקשר של לשכת רואי חשבון בישראל עם המפקח על הבנקים וחברי הועדה

לידי: יו"ר הדירקטוריון

המנכ"ל

התאגידים הבנקאיים וחכ"א

החשבונאי הראשי

א.ג.נ,

לכבוד

הנדון: <u>הנחיות והבהרות בדבר בקרה פנימית להערכת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים, מדידת</u> שווי הוגן וגילוי לגבי תהליך קביעת השווי ההוגן

רקע

- האירועים בסביבה העסקית העולמית במהלך התקופה האחרונה העלו את הצורך בחיזוק הליכי קביעת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. נציין שהנושא הועלה לסדר היום בדוח הפורום ליציבות פיננסית בחודש אפריל 2008.
- מכתב זה נועד לספק הנחיות והבהרות בהתייחס לציפיות של הפיקוח על הבנקים מהדירקטוריון
 ומההנהלה של תאגיד בנקאי וחכ״א בהקשר זה בהיבטים שונים. במכתב שולבו בין היתר
 ממצאים מביקורות שנערכו במספר תאגידים בנקאיים. לאחר שיפורסמו הנחיות חדשות על ידי
 גופי התקינה והרגולטורים המובילים בעולם נבחן את ההנחיות הכלולות במכתב זה ונתאים
 אותן על פי הצורך.
- 3. אחת מנקודת החולשה המערכתיות שנחשפו בביקורות המוזכרות לעיל הייתה ההסתמכות המוחלטת לעיתים של תאגידים בנקאיים על מחירים המתקבלים מצדדים נגדיים או מחברות מצטטות לקביעת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים, וזאת מבלי להבין את ההנחות שביסוד אופן חישוב המחיר והסיכונים הגלומים בו. דבר זה גורם בהכרח למקרים בהם ניירות ערך, מכשירים נגזרים ומכשירים פיננסיים אחרים של התאגיד הבנקאי נמדדים במאזן ו/או בדוח רווח והפסד לפי שווי הוגן, למרות שלא מתקיים תהליך המאפשר קביעה של השווי ההוגן ברמה סבירה של ביטחון בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
 - 4. יש ליישם את ההנחיות הכלולות במכתב זה החל מהדוחות לציבור לשנת 2008 ואילך.

הנחיות בדבר בקרה פנימית להערכת שווי הוגן

- 5. המסגרת הכללית של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, שעל תאגיד בנקאי ליישם כדי לקבוע שווי הוגן של מכשיר פיננסי בהתאם להוראות הדיווח לציבור נגזרת, בין היתר, מדרישות ומכללים החלים בארה״ב. מצ״ב בנספח א׳ דוגמאות מובילות לתקני ביקורת ולפרסומים רגולטוריים שנקבעו בנושא זה בארה״ב.
 - 6. במסגרת מכלול הפעולות הנדרשות לצורך יישום האמור, על דירקטוריון של כל תאגיד בנקאי:
- 6.1. לוודא שהתאגיד הבנקאי אינו מסתמך בקביעת ערכי שווי הוגן למכשירים פיננסיים על מקור חיצוני או על הליך טכני (מודל) באופן בלעדי אלא מפעיל שיקול דעת מקצועי נאות. בהקשר זה, מידת ההסתמכות על כל אחד מהמקורות השונים המסייעים לתאגיד הבנקאי בקביעת השווי ההוגן צריכה לשקף את מאפייניו וחולשותיו.
- 6.2. לוודא קיום פונקציה בעלת רמה מקצועית נאותה לתיקוף ולאימות ערכי השווי ההוגן. פונקציה זו חייבת להיות בלתי תלויה בפונקציות אשר קובעות את השווי ההוגן. בנוסף, על הדירקטוריון לוודא קיום הליך מובנה לבירור מחלוקות בנושא הערכות השווי ההוגן בין פונקצית התיקוף לפונקציות האחרות, אשר בסוגיות שהשלכתן מהותית חייב להגיע עד לרמות הבכירות ביותר בתאגיד הבנקאי.
- 6.3. לוודא שהנהלת התאגיד הבנקאי מקיימת על בסיס שוטף הליכי הערכה ובדיקה של הסיכונים הקיימים בהליך קביעת השווי ההוגן בתאגיד הבנקאי למכשירים הפיננסיים השונים להם הוא קשור, ומשלבת אותן בהליך ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי.

במסגרת זאת, בשלב ראשון, על הנהלת התאגיד הבנקאי לפעול בהקדם האפשרי להקטנת היקף מלאי המכשירים הפיננסיים הקיימים אשר לגביהם נמצא בבדיקה לעיל כי התהליך לקביעת השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי אינו מאפשר לתאגיד הבנקאי לקבוע ברמה סבירה של ביטחון את השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי בהתאם להוראות הדיווח לציבור, כך שהיקף הפעילות במכשירים כאמור בכל נקודת זמן לא יהיה מהותי.

דוגמאות לתהליכים כאמור ראה נספח ב' רצייב.

לפירוט נוסף בדבר הנדרש בהקשר זה ראה סעיף 7 להלן.

6.4. לקבוע בהקדם האפשרי מגבלה, לפיה התאגיד הבנקאי לא יוכל להתקשר בסכום מהותי של סוג חדש של מכשיר פיננסי, או להגדיל בסכום מהותי פעילות בסוג קיים של מכשיר פיננסי, הנמדד במאזן ו/או בדוח רווח והפסד לפי שווי הוגן, אלא אם התאגיד הבנקאי ווידא לפני ביצוע ההתקשרות שיש לו תהליך שיאפשר לו לקבוע את השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי ברמה סבירה של ביטחון, ותיעד בדיקה זו.

- 7. בהתייחס לאמור בסעיף 6.3 לעיל בדבר הליך בדיקה של הסיכונים בהליך קביעת השווי ההוגן, על הנהלת התאגיד הבנקאי:
- 7.1. לתעד את תוצאות הבדיקה כאמור, תוך ציון של הסכום הנקוב המצרפי והיתרה המאזנית המצרפית של הנכסים בנפרד ושל ההתחייבויות בנפרד שלגביהם התהליך של התאגיד הבנקאי לא מאפשר לקבוע שווי הוגן ברמה סבירה של ביטחון בהתאם להוראות הדיווח לציבור (נכסים והתחייבויות אלה מכונים במכתב זה "נכסים או התחייבויות שלא מחושב להם שווי הוגן ברמה סבירה של ביטחוו").
- 7.2. אם היקף הפעילות במכשירים שלא מחושב להם שווי הוגן ברמה סבירה של ביטחון הינו מהותי, על התאגיד הבנקאי לנקוט בפעולות הבאות:
 - .7.2.1 ליידע את הפיקוח על הבנקים.
- 7.2.2 לקבוע לוח זמנים לתיקון בהקדם האפשרי של תהליך קביעת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים אלה.
- 7.2.3 להעריך האם מדובר בחולשה מהותית בבקרה הפנימית על דיווח כספי. ההערכה 7.2.3 להעריך האם מדובר בחולשה מהותית שפורסמו בנושא על ידי רשות ניירות ערך תביא בחשבון, בין היתר, את ההנחיות שפורסמו בנושא על ידי רשות ניירות ערך בארהייב בפרסום מסי 34-55929¹ (II.B.1 מסיף 92-55929¹).
 - 8. לעניין חישוב מהותיות היקף פעילות בסעיפים 6 ו-7 לעיל יובהר:
- 8.1. הבדיקה תבוצע במונחי יתרה מאזנית ובמונחי סכום נקוב, בהתייחס לנכסים בנפרד ולהתחייבויות בנפרד שלא מחושב להם שווי הוגן ברמה סבירה של ביטחון.
- .8.2 יש לבצע את החישוב ללא קיזוז בין נכסים להתחייבויות, אלא אם הקיזוז אפשרי לפי הוראות הדיווח לציבור.

9. מדידת שווי הוגן

- 9.1 בתאריך 30.9.08 הופץ מסמך משותף של צוות רשות ניירות ערך בארהייב (SEC) ושל צוות הועדה האמריקאית לתקינה בחשבונאות כספית (FASB) ובו נכללו הבהרות לגבי SEC Office of the Chief Accountant and FASB Staff) חשבונאות שווי הוגן (Clarifications on Fair Value Accounting להלן מסמך ההבהרות, מצייב כנספת ג').
- FASB Staff) 157-3 הבהרה מספר FASB בתאריך 10.10.08 פורסמה על ידי צוות ה 10.10.08 הבהרה מספר 10.10.08 פורסמה על ידי צוות ה 10.10.08 הבהרה 157-3 Determining the Fair Value of a Financial Asset When the Market Position 157-3 מצייב כנספח \mathbf{r} י, להלן הבהרה 157-3 שנועדה להבהיר FAS 157 בסביבה של שווקים לא פעילים.
- 9.3. בהתאם למדיניות הפיקוח על הבנקים לאמץ הבהרות של רשויות הפיקוח בארה״ב. בנושאים שהטיפול החשבונאי בהם מבוסס על ההוראות בארה״ב, תאגידים בנקאיים וחכ״א נדרשים ליישם את האמור במסמך ההבהרות ובהבהרה 157-3, בהתאמות המתחייבות.

www.sec.gov/rules/interp/2007/33-8810.pdf ¹

גילוי על תהליך קביעת השווי ההוגן

10. כאשר תאגיד בנקאי מציין בדוח הדירקטוריון השנתי כי מדיניות קביעת השווי ההוגן של

המכשירים הפיננסיים שלו היא מדיניות חשבונאית קריטית, עליו לכלול במסגרת הגילוי בדוח הדירקטוריון את הפרטים המפורטים להלן, שיבהירו את תהליך קביעת השווי ההוגן של הסוגים

השונים של המכשירים הפיננסיים אותם מחזיק התאגיד הבנקאי, הנמדדים בדוח רווח והפסד

:ו/או במאזן לפי שווי הוגן

10.1. שווי הוגן לסוף שנת הדיווח ולסוף שנת הדיווח הקודמת של נכסים פיננסיים ושל

התחייבויות פיננסיות, שנמדדים במאזן ו/או בדוח רווח והפסד לפי שווי הוגן, תוך הבחנה

בין מכשירים שהשווי ההוגן שלהם נקבע לפי:

:10.1.1 מחירים מצוטטים משוק פעיל;

.10.1.2 אחר.

10.2. הסבר לגבי התהליך שמיישם התאגיד הבנקאי כדי לתקף את אומדני השווי ההוגן שאינם

נקבעים לפי מחירים מצוטטים משוק פעיל, ולוודא ברמה סבירה של ביטחון שהשווי

ההוגן של מכשירים אלה נקבע בהתאם להוראות הדיווח לציבור.

בכבוד רב,

אור סופר

סגן המפקח על הבנקים

העתק: המפקח על הבנקים

נספח א׳

המסגרת הכללית של הבקרה הפנימית על דיווח כספי שעל תאגיד בנקאי ליישם כדי לקבוע שווי הוגן של מכשיר פיננסי בהתאם להוראות הדיווח לציבור נגזרת, בין היתר, מתקני הביקורת הרלוונטיים ומפרסומים רלוונטיים נוספים. להלן דוגמאות לתקני ביקורת ופרסומים רלוונטיים נוספים שנקבעו בנושא בארה״ב:

- AU 324 Servicing Organizations;
- AU 328 Auditing Fair Value Measurements and Disclosures;
- AU 332 Auditing Derivative Instruments, Hedging Activities, and Investments in Securities;
- AU 336 Using the Work of a Specialist;
- AU 342 Auditing Accounting Estimates.
- PCAOB Staff Audit Practice Alert No.2, "Matters Related to Auditing Fair Value Measurements of Financial Instruments and the Use of Specialists", 10.12.2007
- Office of the Comptroller of the Currency (OCC) Bulletin 2000-16 "Risk Modeling Model Validation", 30.5.2000².

² www.ffiec.gov/ffiecinfobase/resources/retail/occ-bl2000-16_risk_model_validation.pdf

נספח ב׳

. כאשר יש לתאגיד בנקאי מכשירים פיננסיים שאין להם ציטוט בשוק פעיל, הנמדדים במאזן ו/או בדוח רווח והפסד לפי שווי הוגן, תאגיד בנקאי לעיתים מתקשר עם מומחים להערכת שווי של המכשירים הפיננסיים, או עם לשכת שירות שעוסקת בתחום, כדי שהם יעזרו לו לקבוע ברמה סבירה של ביטחון את השווי ההוגן של מכשירים אלה.

ההתקשרות עם המומחה או עם לשכת השירות, וההחלטה של התאגיד הבנקאי מהי המידה שבה ראוי להסתמך על אומדני השווי ההוגן שיתקבלו מהם, יביאו בחשבון, בין היתר, את עקרונות הבקרה הפנימית על דיווח כספי שנגזרים מתקני הביקורת המקובלים. בפרט, כאשר תאגיד בנקאי קובע מהו המשקל שיש לייחס לכל נתון שמשמש אותו בתהליך קביעת השווי ההוגן, עליו לשקול בין היתר את הגורמים הבאים:

- 1.1. האם ההתקשרות עם המומחה או עם לשכת השירות הינה פורמלית ומפורשת;
 - : האם התאגיד הבנקאי משלם עבור השירות
- 1.3. האם ברור שלמומחה או ללשכת השירות ידוע שהתאגיד הבנקאי מתכוון להסתמך על עבודתם לצורך הדוחות הכספיים, בהתאם להוראות הדיווח לציבור;
- 1.4. האם התאגיד הבנקאי מבין את (ויש לו תיעוד מפורט על) התהליך שבו משתמש המומחה כדי לקבוע את השווי ההוגן בכל מועד דיווח (לדוגמה לגבי מודל הערכת השווי ההוגן על ידי המומחה, המקורות לנתונים בהם משתמש המומחה והבקרות שמפעיל המומחה על תהליך הערכת השווי ההוגן), ואת השינויים שחלו בתהליך זה בכל מועד דיווח;
- 1.5. האם התאגיד הבנקאי מבין את (ויש לו תיעוד מפורט על) ההנחות שבהן השתמש המומחה כדי לקבוע את השווי ההוגן בכל מועד דיווח (לדוגמה לגבי תזרימי המזומנים, שיעורי ההיוון, פרעונות מוקדמים וכשל אשראי).
- להלן מספר דוגמאות לפעולות שתאגידים בנקאיים נקטו כדי לקבוע שווי הוגן של מכשירים פיננסיים, בהן לדעתנו התהליך של התאגיד הבנקאי לא השיג את רמת הביטחון הנדרשת בהתאם להוראות הדיווח לציבור ועקרונות מקובלים של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנגזרים מתקני ביקורת מקובלים, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג 1973, ותקני ביקורת מסוימים שנקבעו בארה"ב שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי ההנחיות של המפקח על הבנקים (להלן תקני הביקורת המקובלים):
- 2.1. במקרים מסוימים, תאגיד בנקאי קבע את השווי ההוגן של מכשיר נגזר שדווח בדוחות הכספיים לפי שיערוך יתרה שהתקבל מהצד הנגדי למכשיר הנגזר, מבלי לבצע פעולות מספקות כדי לתקף את השווי ההוגן. זאת, למרות קיום מכלול הנסיבות הבאות:
- מהצד התאגיד הבנקאי לא שילם לצד הנגדי עבור שירות השיערוך שהתקבל מהצד .2.1.1 הנגדי;
- שווי הוגן היתרות לא נועד כדי לשמש את התאגיד הבנקאי לקביעת שווי הוגן. 2.1.2 בדוחות כספיים;
- שיערוך היתרות לא היווה הצעה לביצוע עסקה זהה, או עסקה הפוכה, עם הצד 2.1.3 הנגדי במועד הדוחות הכספיים;

- 2.1.4. התאגיד הבנקאי לא ידע באיזה מודל, מהם הפרמטרים, ואלו הנחות שימשו כדי לקבוע את השיערוך;
- שיערוך היתרות לא הביא בחשבון את סיכון האשראי הספציפי של הבנק או של 2.1.5. הצד הנגדי, שראוי להביאו בחשבון בחישוב השווי ההוגן.
- 2.2. במקרים אחרים תאגיד בנקאי קבע את השווי ההוגן של מכשיר פיננסי על סמך מחיר שקיבל מחברה חיצונית, מבלי לבצע פעולות מספקות כדי לתקף את השווי ההוגן. זאת, למרות שהתקיים מכלול הנסיבות הבאות:
- 2.2.1. לא צוין בהסכם עם החברה החיצונית שהמחיר של המכשיר הפיננסי מתאים כדי לקבוע שווי הוגן בדוחות הכספיים; בנוסף, המחיר של המכשיר הפיננסי לא היה מחיר מצוטט משוק פעיל, ולא היווה הצעה לרכישה או למכירה של המכשיר הפיננסי.
- 2.2.2. לא צוין בהסכם שהחברה החיצונית מסכימה שהתאגיד הבנקאי ישתמש במחיר כדי לקבוע שווי הוגן בדוחות הכספיים;
- 2.2.3. התאגיד הבנקאי לא ידע באיזה מודל, מהם הפרמטרים, ואלו הנחות שימשו כדי לקבוע את השיערוך;
- 2.3. במקרים אחרים, תאגיד בנקאי השתמש בבסיס צבירה כדי לאמוד את השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי, למרות שלא נערכה בדיקה מספקת שבסיס הצבירה מהווה קירוב סביר לשווי הוגן.
- 3. במקרים מסוימים, בהם הליקויים שנמצאו כאמור היו עשויים להשפיע מהותית על הדוחות הכספיים של התאגיד הבנקאי, ביקשנו מהתאגיד הבנקאי לתקן את הליקויים בהקדם האפשרי, וכשלב ביניים לקבוע מגבלות שלא יאפשרו לתאגיד הבנקאי להגדיל את הפעילות במכשירים האמורים.

SEC OFFICE OF THE CHIEF ACCOUNTANT AND FASB STAFF CLARIFICATIONS ON FAIR VALUE ACCOUNTING

Washington, D.C., Sept. 30,2008 – The current environment has made questions surrounding the determination of fair value particularly challenging for preparers, auditors, and users of financial information . The SEC's Office of the Chief Accountant and the staff of the FASB have been engaged in extensive consultations with participants in the capital markets ,including investors, preparers, and auditors, on the application of fair value measurements in the current market environment.

There are a number of practice issues where there is a need for immediate additional Guidance. The SEC's Office of the Chief Accountant recognizes and supports the productive efforts of the FASB and the IASB on these issues, including the IASB Expert Advisory Panel's Sept.16,2008 draft document, the work of the FASB's Valuation Resource Group ,and the IASB's upcoming meeting on the credit crisis. To provide additional guidance on these and other issues surrounding fair value measurements ,the FASB is preparing to propose additional interpretative guidance on fair value measurement under U.S.GAAP later this week.

While the FASB is preparing to provide additional interpretative guidance, SEC staff and FASB staff are seeking to assist preparers and auditors by providing immediate clarifications. The clarifications SEC staff and FASB staff are jointly providing today, based on the fair value measurement guidance in FASB Statement No.157, Fair Value Measurements (Statement 157), are intended to help preparers, auditors, and investors address fair value measurement questions that have been cited as most urgent in the current environment.

Can management's internal assumptions (e.g., expected cash flows) be used to measure fair value when relevant market evidence does not exist?

Yes. When an active market for a security does not exist, the use of management estimates that incorporate current market participant expectations of future cash flows, and include appropriate risk premiums, is acceptable. Statement 157 discusses a range of information and valuation techniques that a reasonable preparer might use to estimate fair value when relevant market data may be unavailable, which may be the case during this period of market uncertainty. This can, in appropriate circumstances, include expected cash flows from an asset. Further, in some cases using unobservable inputs (level 3) might be more appropriate than using observable inputs (level 2);for example, when significant adjustments are required to available observable inputs it may be appropriate to utilize an estimate based primarily on unobservable inputs. The determination of fair

value often requires significant judgment. In some cases, multiple inputs from different sources may collectively provide the best evidence of fair value. In these cases expected cash flows would be considered alongside other relevant information. The weighting of the inputs in the fair value estimate will depend on the extent to which they provide information about the value of an asset or liability and are relevant in developing a reasonable estimate.

How should the use of "market" quotes (e.g., broker quotes or information from a pricing service) be considered when assessing the mix of information available to measure fair value?

Broker quotes may be an input when measuring fair value, but are not necessarily determinative if an active market does not exist for the security. In a liquid market, a broker quote should reflect market information from actual transactions. However, when markets are less active, brokers may rely more on models with inputs based on the information available only to the broker. In weighing a broker quote as an input to fair value, an entity should place less reliance on quotes that do not reflect the result of market transactions. Further, the nature of the quote (e.g. whether the quote is an indicative price or a binding offer) should be considered when weighing the available evidence.

Are transactions that are determined to be disorderly representative of fair value? When is a distressed (disorderly) sale indicative of fair value?

The results of disorderly transactions are not determinative when measuring fair value. The concept of a fair value measurement assumes an orderly transaction between market participants. An orderly transaction is one that involves market participants that are willing to transact and allows for adequate exposure to the market. Distressed or forced liquidation sales are not orderly transactions, and thus the fact that a transaction is distressed or forced should be considered when weighing the available evidence. Determining whether a particular transaction is forced or disorderly requires judgment.

Can transactions in an inactive market affect fair value measurements?

Yes. A quoted market price in an active market for the identical asset is most representative of fair value and thus is required to be used (generally without adjustment). Transactions in inactive markets may be inputs when measuring fair value, but would likely not be determinative. If they are orderly, transactions should be considered in management's estimate of fair value. However, if prices in an inactive market do not reflect current prices for the same or similar assets, adjustments may be necessary to arrive at fair value.

A significant increase in the spread between the amount sellers are "asking" and the price that buyers are "bidding," or the presence of a relatively small number of "bidding" parties, are indicators that should be considered in determining whether a market is inactive. The determination of whether a market is active or not requires judgment.

What factors should be considered in determining whether an investment is otherthan-temporarily impaired?

In general, the greater the decline in value, the greater the period of time until anticipated recovery, and the longer the period of time that a decline has existed, the greater the level of evidence necessary to reach a conclusion that an other-than-temporary decline has not occurred.

Determining whether impairment is other-than-temporary is a matter that often requires the exercise of reasonable judgment based upon the specific facts and circumstances of each investment. This includes an assessment of the nature of the underlying investment (for example, whether the security is debt, equity or a hybrid) which may have an impact on a holder's ability to assess the probability of recovery.

Existing U.S. GAAP does not provide "bright lines" or "safe harbors" in making a judgment about other-than-temporary impairments. However, "rules of thumb" that consider the nature of the underlying investment can be useful tools for management and auditors in identifying securities that warrant a higher level of evaluation.

To assist in making this judgment, SAB Topic 5M¹ provides a number of factors that should be considered. These factors are not all inclusive of the potential factors that may be considered individually, or in combination with other factors, when considering whether an other-than-temporary impairment exists. Factors to consider include the following:

- The length of the time and the extent to which the market value has been less than cost:
- The financial condition and near-term prospects of the issuer, including any specific events, which may influence the operations of the issuer such as changes in technology that impair the earnings potential of the investment or the discontinuation of a segment of the business that may affect the future earnings potential; or
- The intent and ability of the holder to retain its investment in the issuer for a period of time sufficient to allow for any anticipated recovery in market value.

All available information should be considered in estimating the anticipated recovery period.

* * *

Finally, because fair value measurements and the assessment of impairment may require significant judgments, clear and transparent disclosures are critical to providing investors with an understanding of the judgments made by management. In addition to the disclosures required under existing U.S. GAAP, including Statement 157, the SEC's Division of Corporation Finance recently issued letters in March and September that are available on the SEC's Web site to provide real-time guidance for issuers to consider in

enhancing the transparency of fair value measurements to investors. Additionally, the SEC staff and the FASB staff will continue to consult with capital market participants on issues encountered in the application of fair value measurements.

###

¹ AU 332, *Auditing Derivative Instruments, Hedging Activities, and Investments in Securities*, of the PCAOB Interim Auditing Standards also provide factors to consider when evaluating whether an impairment is other-than-temporary.

<u>נספח ד'</u>

FSP FAS 157-3 FSP on FAS 157 (FSP FAS 157-3)p.1 FASB STAFF POSITION No.FAS 157-3

Title: Determining the Fair Value of a Financial Asset When the Market for That Asset Is Not Active

Date Issued:October 10,2008

Objective

1. This FASB Staff Position (FSP) clarifies the application of FASB Statement No.157, *Fair Value Measurements*, in a market that is not active and provides an example to illustrate key considerations in determining the fair value of a financial asset when the market for that financial asset is not active.

Background

2.Statement 157 was issued in September 2006,and is effective for financial assets and financial liabilities for financial statements issued for fiscal years beginning after November 15,2007,and interim periods within those fiscal years. Early application was encouraged. FSP FAS 157-2, Effective Date of FASB Statement No.157, amended Statement 157 to delay the effective date of Statement 157 for nonfinancial assets and nonfinancial liabilities, except for items that are recognized or disclosed at fair value in the financial statements on a recurring basis (at least annually), until fiscal years beginning after November 15,2008, and interim periods within those fiscal years.

3.Statement 157 establishes a single definition of fair value and a framework for measuring fair value in generally accepted accounting principles (GAAP) that result in increased consistency and comparability in fair value measurements. Statement 157 also expands disclosures about fair value measurements, thereby improving the quality of information provided to users of financial statements. Statement 157 does not require any new fair value measurements.

FSP FAS 157-3

FSP on FAS 157 (FSP FAS 157-3)p.2

4.The FASB staff obtained extensive input from various constituents, including financial statement users, preparers, and auditors, on determining fair value in accordance with Statement 157. Many of those constituents indicated that the fair value measurement framework in Statement 157 and related disclosures have improved the quality and transparency of financial information.

5.However, certain constituents expressed concerns that Statement 157 does not provide sufficient guidance on how to determine the fair value of financial assets when the market for that asset is not active. Application issues include:

a. How the reporting entity's own assumptions (that is, expected cash flows and appropriately risk-adjusted discount rates) should be considered when measuring fair value when relevant observable inputs do not exist

b. How available observable inputs in a market that is not active should be considered when measuring fair value

c. How the use of market quotes (for example, broker quotes or pricing services for the same or similar financial assets) should be considered when assessing the relevance of observable and unobservable inputs available to measure fair value.

6. The Office of the Chief Accountant of the SEC and the FASB staff jointly issued a

press release on September 30, 2008, that addresses similar Statement 157 application issues. That press release provides financial statement users, preparers, and auditors with additional guidance useful in dealing with those issues. The guidance included in this FSP is consistent with and amplifies the guidance contained in that press release.

All paragraphs in this FSP have equal authority.

Paragraphs in bold set out the main principles.

FASB Staff Position

Scope

7. This FSP applies to financial assets within the scope of accounting pronouncements that require or permit fair value measurements in accordance with Statement 157.

FSP FAS 157-3

FSP on FAS 157 (FSP FAS 157-3) p. 3

- 8. This FSP clarifies the application of Statement 157 in a market that is not active and provides an example to illustrate key considerations in determining the fair value of a financial asset when the market for that financial asset is not active.
- 9. Key existing principles of Statement 157 illustrated in the example include: a. A fair value measurement represents the price at which a transaction would occur between market participants at the measurement date. As discussed in Statement 157, in situations in which there is little, if any, market activity for an asset at the measurement date, the fair value measurement objective remains the same, that is, the price that would be received by the holder of the financial asset in an orderly transaction (an exit price notion) that is not a forced liquidation or distressed sale at the measurement date. Even in times of market dislocation, it is not appropriate to conclude that all market activity represents forced liquidations or distressed sales. However, it is also not appropriate to automatically conclude that any transaction price is determinative of fair value. Determining fair value in a dislocated market depends on the facts and circumstances and may require the use of significant judgment about whether

individual transactions are forced liquidations or distressed sales.

- b. In determining fair value for a financial asset, the use of a reporting entity's own assumptions about future cash flows and appropriately risk-adjusted discount rates is acceptable when relevant observable inputs are not available. Statement 157 discusses a range of information and valuation techniques that a reporting entity might use to estimate fair value when relevant observable inputs are not available. In some cases an entity may determine that observable inputs (Level 2) require significant adjustment based on unobservable data and thus would be considered a Level 3 fair value measurement. For example, in cases where the volume and level of trading activity in the asset have declined significantly, the available prices vary significantly over time or among market participants, or the prices are not current, the observable inputs might not be relevant and could require significant adjustment. Regardless of the valuation technique used, an entity must include appropriate risk adjustments that market participants would make for nonperformance and liquidity risks.
- c. Broker (or pricing service) quotes may be an appropriate input when measuring fair value, but they are not necessarily determinative if an active market does

not exist for the financial asset. In an active market, a broker quote should reflect market information from actual transactions. However, when markets are not active, brokers may rely more on models with inputs based on information available only to the broker. In weighing a broker quote as an input to a fair value measurement, an entity should place less reliance on quotes that do not reflect the result of market transactions. Further, the nature of the quote (for See paragraph 7 of Statement 157.

² Paragraph B6 of Statement 157 describes two present value techniques for determining fair value. The present value techniques differ in how they adjust for risk and in the type of cash flows they use.

FSP FAS 157-3

FSP on FAS 157 (FSP FAS 157-3) p. 4

example, whether the quote is an indicative price or a binding offer) should be considered when weighing the available evidence.

10. For recurring fair value measurements using significant unobservable inputs (Level 3), paragraph 32 of Statement 157 requires an entity to reconcile the beginning and ending balances, including separately presenting changes that occurred during the period that are attributable to transfers in and/or out of Level 3. For both recurring and nonrecurring fair value measurements using significant unobservable inputs (Level 3), paragraphs 32 and 33 of Statement 157 require an entity to describe the inputs and the information used to develop those inputs.3

Amendment to Add an Illustrative Example to Statement 157

11. Statement 157 is amended as follows: [Added text is underlined.] a. Paragraphs A32A–A32F and the heading preceding them are added as follows: Example 11—Determining the Fair Value of a Financial Asset When the Market for That Asset Is Not Active

Note: The conclusions reached in this example are based on the assumed facts and circumstances presented. Other approaches to determining fair value may be appropriate. Also, this example assumes that the observable transactions considered in determining fair value were not forced liquidations or distressed transactions.

A32A. On January 1, 20X8, Entity A invested in a AA-rated tranche of a collateralized debt obligation security. The underlying collateral for the collateralized debt obligation security is unguaranteed nonconforming residential mortgage loans. Prior to June 30, 20X8, Entity A was able to determine the fair value of the collateralized debt obligation security using a market approach valuation technique based on Level 2 inputs that did not require significant adjustment. The Level 2 inputs included:

a. Quoted prices in active markets for similar collateralized debt obligation securities with insignificant adjustments for differences between the collateralized debt obligation security that Entity A holds and the similar collateralized debt obligation securities

³ The Board observes that the SEC's Division of Corporation Finance issued letters in March 2008 and September 2008 for issuers to consider in enhancing the transparency of disclosures relating to fair value measurements.

FSP FAS 157-3

FSP on FAS 157 (FSP FAS 157-3) p. 5

b. Quoted prices in markets that are not active that represent current

transactions for the same or similar collateralized debt obligation securities that do not require significant adjustment based on unobservable inputs.

A32B. Since June 30, 20X8, the market for collateralized debt obligation securities has become increasingly inactive. The inactivity was evidenced first by a significant widening of the bid-ask spread in the brokered markets in which collateralized debt obligation securities trade and then by a significant decrease in the volume of trades relative to historical levels as well as other relevant factors. At September 30, 20X8 (the measurement date), Entity A determines that the market for its collateralized debt obligation security is not active and that markets for similar collateralized debt obligation securities (such as higherrated tranches within the same collateralized debt obligation security vehicle) also are not active. That determination was made considering that there are few observable transactions for the collateralized debt obligation security or similar collateralized debt obligation securities, the prices for those transactions that have occurred are not current, and the observable prices for those transactions vary substantially either over time or among market makers, thus reducing the potential relevance of those observations. Consequently, while Entity A appropriately considers those observable inputs, ultimately, Entity A's collateralized debt obligation security will be classified within Level 3 of the fair value hierarchy because Entity A determines that significant adjustments using unobservable inputs are required to determine fair value at the measurement date.

A32C. Entity A determines that an income approach valuation technique (present value technique) that maximizes the use of relevant observable inputs and minimizes the use of unobservable inputs will be equally or more representative of fair value than the market approach valuation technique used at prior measurement dates, which would now require significant adjustments.^{21a} Specifically, Entity A uses the discount rate adjustment technique described in Appendix B of Statement 157 to determine fair value.

A32D. Entity A determines that the appropriate discount rate_{21b} used to discount the contractual cash flows_{21c} of its collateralized debt obligation security is 22 percent after considering the following:

a. The implied rate of return at the last date on which the market was considered active for the collateralized debt obligation security was 15 percent. Based on an analysis of available observable inputs for mortgage-related debt securities, Entity A determines that market rates of return generally have increased in the marketplace since the last date on which the market was considered active for the collateralized debt obligation security. Entity A estimates that credit spreads have widened by approximately 100 basis points and liquidity risk

FSP FAS 157-3

FSP on FAS 157 (FSP FAS 157-3) p. 6

premiums have increased during that period by approximately 400 basis points. Other risks (for example, interest rate risk) have not changed. Using this information, Entity A estimates that an indication

of an appropriate rate of return for the collateralized debt obligation security is 20 percent.21d In making that determination, Entity A considered all available market information that could be obtained without undue cost and effort. For this collateralized debt obligation security, the available market information used in assessing the risks in the security (including nonperformance risk [for example, default risk and collateral value risk] and liquidity risk) included:

- (1) Quoted prices that are not current for the same or similar collateralized debt obligation securities
- (2) Relevant reports issued by analysts and ratings agencies
- (3) The current level of interest rates and any directional movements in relevant indexes, such as credit risk indexes
- (4) Information about the performance of the underlying mortgage loans, such as delinquency and foreclosure rates, loss experience, and prepayment rates
- (5) Other relevant observable inputs.
- b. Two indicative quotes (that is, nonbinding quotes) for the collateralized debt obligation security from brokers imply a rate of return of 23 percent and 27 percent. The indicative quotes are based on proprietary pricing models utilizing significant unobservable inputs (that is, Level 3 inputs), rather than actual transactions.

A32E. Because Entity A has multiple indications of the appropriate rate of return that market participants would consider relevant in estimating fair value, it evaluates and weighs, as appropriate, the respective indications of the appropriate rate of return, considering the reasonableness of the range indicated by the results. Entity A concludes that 22 percent is the point within the range of relevant inputs that is most representative of fair value in the circumstances. Entity A placed more weight on the 20 percent estimated rate of return (that is, its own estimate) because (a) the indications of an appropriate rate of return provided by the broker quotes were nonbinding quotes based on the brokers' own models using significant unobservable inputs, and (b) Entity A was able to corroborate some of the inputs, such as default rates, with relevant observable market data, which it used to make significant adjustments to the implied rate of return when the market was last considered active.

A32F. In accordance with the requirements of Statement 157, Entity A determines that the risk-adjusted discount rate appropriately reflects the reporting entity's estimate of the assumptions that market participants would use to estimate the selling price of the asset at the measurement date. Risks incorporated in the discount rate include nonperformance risk (for example, default risk and collateral value risk) and liquidity risk (that is, the

FSP FAS 157-3

FSP on FAS 157 (FSP FAS 157-3) p. 7

compensation that a market participant receives for buying an asset that is difficult to sell under current market conditions).

²¹a See paragraphs 20 and 21 of Statement 157.

²¹⁶ See paragraphs B7-B11 of Statement 157.

^{21c} The discount rate adjustment technique described in paragraphs B7–B11 of Statement 157 would not be appropriate when determining whether the change in fair value results in an impairment and/or necessitates a change in yield under EITF Issue No. 99-20, "Recognition of Interest Income and Impairment on Purchased Beneficial Interests That Continue to Be Held by a Transferor in Securitized Financial Assets," because that technique uses contractual cash flows rather than cash flows expected by market participants.

21d Calculated as the 15 percent implied rate of return at the last date on which the market was considered active, plus the increase in (a) credit spreads of 100 basis points (1 percent) and (b) liquidity risk premiums of 400 basis points (4 percent).

Effective Date and Transition

12. This FSP shall be effective upon issuance, including prior periods for which financial statements have not been issued. Revisions resulting from a change in the valuation technique or its application shall be accounted for as a change in accounting estimate (FASB Statement No. 154, *Accounting Changes and Error Corrections*, paragraph 19). The disclosure provisions of Statement 154 for a change in accounting estimate are not required for revisions resulting from a change in valuation technique or its application.

The provisions of this FSP need not be applied to immaterial items.